

การศึกษาการจัดการศึกษาในศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิม

นางสาวจินตนา สุขสำราญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-557-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A STUDY OF THE EDUCATIONAL ORGANIZATION IN CHILD CARE CENTERS
OF THAI MUSLIM COMMUNITIES**

MISS JINTANA SHUKSUMRAN

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-557-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการจัดการศึกษาในศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิม
 โดย นางสาวจินตนา สุขสำราญ
 ภาควิชา ประถมศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ศรินทร วิทยะสิรินันท์
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ จิตต์หมวด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

[Handwritten signature]

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ตันติวงศ์)

[Handwritten signature]อาจารย์ที่ปรึกษา
 (อาจารย์ ดร.ศรินทร วิทยะสิรินันท์)

[Handwritten signature]อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
 (รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ จิตต์หมวด)

[Handwritten signature]กรรมการ
 (อาจารย์สุกัญญา กาญจนกิจ)

จินตนา ลุ่มสำราญ : การศึกษาการศึกษาศึกษาในกลุ่มรับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิม
(A STUDY OF THE EDUCATIONAL ORGANIZATION IN CHILD CARE CENTERS OF
THAI MUSLIM COMMUNITIES) อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ศรินทร์ วิทยะสิทธิ์,
อ.ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ เสาวนีย์ สัตตหมวด, 151 หน้า.
ISBN 974-634-557-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการศึกษาศึกษาและการถอดแทรกความเชื่อทางศาสนาอิสลาม
ในกลุ่มรับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิมในด้าน 1) การจัดสภาพแวดล้อม 2) หลักสูตรและการจัดการเรียน
การสอน 3) สื่อการเรียนการสอน 4) การวัดและการประเมินผล 5) บริการที่จัดให้แก่เด็กในกลุ่มรับ
เลี้ยงเด็ก 6) ความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์รับเลี้ยงเด็กกับผู้ปกครองและชุมชน และ 7) การบริหารและการ
นิเทศการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร
ซึ่งมีจำนวน 14 ศูนย์ มีศูนย์ยินยอมให้ความร่วมมือเป็นตัวอย่างประชากร 9 ศูนย์ ตัวอย่างประชากรผู้ให้
ข้อมูลทั้งสิ้น 83 คน เป็นผู้บริหาร 9 คน ครูผู้สอน 27 คน ผู้นำทางศาสนา 2 คน และผู้ปกครอง
45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาศึกษาในระดับปฐมวัยในกลุ่มรับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิมที่มี
การถอดแทรกความเชื่อทางศาสนาอิสลามสามารถจัดแบ่งได้ 3 ประเภท คือ

1) ศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิมที่ถอดแทรกความเชื่อทางศาสนาอิสลามเคร่งครัดมาก
มีการนำความเชื่อทางศาสนาอิสลามทั้งหลักศรัทธา และหลักปฏิบัติมาประกอบการตัดสินใจ และบูรณาการใน
การศึกษาศึกษาทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน

2) ศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิมที่ถอดแทรกความเชื่อทางศาสนาอิสลามปานกลางมี
การนำความเชื่อทางศาสนาอิสลามบางด้านของหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติเข้ามาประกอบการตัดสินใจในการ
ศึกษาศึกษาปานกลาง ตลอดจนบูรณาการหลักปฏิบัติและหลักศรัทธาบางประการในการจัดการเรียนการสอน
พร้อมกับสอนเน้นสาระพื้นฐานทางการศึกษาเป็นรายวิชา

3) ศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิมที่ถอดแทรกความเชื่อทางศาสนาอิสลามน้อยมีการนำ
ความเชื่อทางศาสนาอิสลามด้านหลักปฏิบัติมาประกอบการตัดสินใจและแนวทางปฏิบัติในการศึกษาศึกษาน้อย
โดยเน้นสาระพื้นฐานทางการศึกษาเป็นรายวิชาและบูรณาการหลักปฏิบัติเข้ามาในการจัดการเรียนการสอน
บ้างเล็กน้อย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศรินทร์ วิทยะสิทธิ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C440709 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION
KEY WORD: CHILD CARE CENTERS / THAI MUSLIM

JINTANA SHUKSUMRAN : A STUDY OF THE EDUCATIONAL ORGANIZATION IN CHILD
CARE CENTERS OF THAI MUSLIM COMMUNITIES. THESIS ADVISOR :
SARINTHORN VIDHAYASIRINUN, Ph.D. ASSOC. PROF. SAWVANEЕ JITMOUD,
151 pp. ISBN 974-634-557-5

The purpose of the research was to study the educational organization
in the Thai Muslim child care centers and integration of Islamic beliefs in
the following aspects : 1) school environment, 2) curriculum and instruction,
3) educational materials, 4) measurement and evaluation, 5) services
allocation, 6) collaboration between the centers and the communities, and
7) administration and supervision.

The samples were 9 Thai Muslim child care centers in Bangkok
Metropolis. The 83 selected subjects consisted of 9 administrators,
27 teachers, 2 religious leaders, and 45 parents. The two research
instruments were interview and observation forms.

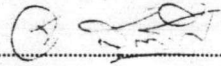
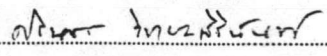
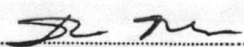
The results of the research revealed that the Thai Muslim child care
centers could be classified into 3 groups according to the levels of Islamic
beliefs integration : The strictly religious based centers, the moderately
religious based centers, and the slightly religious based centers.

1) The strictly religious based centers integrated Islamic beliefs
both faith principles and practical principles in every aspect of educational
organization, especially classroom instruction.

2) The moderately religious based centers integrated some faith
principles and practical principles in some aspects of educational organization
and classroom instruction as well as emphasizing reading, writing and
arithmetic.

3) The slightly religious based centers integrated only some
practical principles in educational organization. The classroom instruction
emphasized reading, writing and arithmetic, while slightly integrating
practical principles.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา..... การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ศรินทร วิทยะสิรินันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนกำลังใจแก่ผู้วิจัยมา โดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เสาวนีย์ จิตต์หมวด ที่ได้ให้ความกระจ่าง และข้อความรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลามแก่ผู้วิจัย อีกทั้งกรุณาช่วยเหลือในด้านต่างๆ อย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสี่ท่าน คือ อาจารย์ราศี ทองสวัสดิ์ อาจารย์ ดร.วรรณาท รักสกุลไทย ดร.พัชรี ผลโยธิน และอาจารย์สุกัญญา กาญจนกิจที่ได้สละ เวลาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งยังให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างมากแก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ดันติวงศ์ และ อาจารย์สุกัญญา กาญจนกิจ ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์และมีคุณภาพ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัย ตลอดเวลาของการศึกษา และที่ลืมไม่ได้คือขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ ชาวปทุมวัยที่ช่วยให้ กำลังใจ ช่วยแบ่งเบาภาระเล็กๆ น้อยๆ จากผู้วิจัยตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา

จินตนา สุขสำราญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
1 บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์.....	5
- ขอบเขตของการวิจัย.....	5
- วิธีดำเนินการวิจัย	6
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	9
- อิสลามกับการศึกษา.....	9
- การจัดการศึกษาปฐมวัย.....	12
- หลักการและแนวคิดทางการศึกษาปฐมวัย.....	12
- องค์ประกอบทางการศึกษาปฐมวัย.....	15
- นโยบายและหน่วยงานต่างๆในการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	31
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
รายการอ้างอิง.....	108
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	114
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	116
ประวัติผู้วิจัย.....	152

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงหน่วยงานที่จัดบริการสำหรับเด็กปฐมวัย รูปแบบที่จัด เขตบริการ อายุ และระยะเวลาที่ให้บริการ.....32
2	แสดงชื่อศูนย์ สังกัด จำนวนของผู้บริหาร และครูในแต่ละศูนย์ฯ.....40
3	จำนวนของตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้นำศาสนา และผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และวุฒิการศึกษาทางศาสนา.....50
4	แสดงบทบาทของผู้บริหารในตำแหน่งที่รับผิดชอบในศูนย์ฯ บทบาทหน้าที่ในชุมชนไทยมุสลิม ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการ การจัดการศึกษาปฐมวัย และประสบการณ์ในการจัด การศึกษาปฐมวัย.....54
5	แสดงสถานภาพของครูผู้สอน.....56
6	แสดงสถานภาพของผู้ปกครองที่มีความสัมพันธ์กับเด็ก.....57
7	แสดงอาชีพของผู้ปกครอง..... 58
8	จำนวนศูนย์ฯรับเลี้ยงเด็กในชุมชนไทยมุสลิม ในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประเภท และระบบการจัดการศึกษา.....60
9	สาระในหลักสูตรของศูนย์รับเลี้ยงเด็กของชุมชนไทยมุสลิม จำแนกตามกลุ่ม.....66
10	สาระในการจัดการเรียนการสอนของศูนย์ฯแต่ละลักษณะ.....70
11	สาระในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน.....72
12	วิธีการวัดและการประเมินผลที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ.....74
13	สรุปบริการที่ศูนย์ฯต่าง ๆ จัดให้แก่เด็ก.....77
14	สรุปกิจกรรมความสัมพันธ์ศูนย์ฯ กับผู้ปกครอง และชุมชน.....80